Laurenţiu BĂLĂ
Universitatea din Craiova

„SFÂNTA" ÎNJURĂTURĂ SAU MIC INVENTAR DE TERMENI RELIGIOŞI LA ÎNDEMÂNA ROMÂNILOR NERVOŞI

Motto:

„[...] că ce neam înjură ca noi, de lege, de cruce, de cuminecătură, de morţi, de comândare, de lumânare, de suflet, de mormânt, de colivă, de prescuri, de ispovedanie, de botez, de cununie şi de toate tainele sfintei biserici şi ne ocărâm şi ne batjocorim înşine legia?"[1] Antim Ivireanul

Fie şi numai acest motto ar putea constitui deja un inventar al termenilor de care vorbeam în titlul articolului nostru! Din păcate, el este departe de a fi exhaustiv, căci imaginaţia românilor este, practic, nelimitată în acest domeniu.

Pentru francezi, dar şi pentru locuitorii din Québec, cuvintele cu semnificaţie religioasă (catolică, în cazurile menţionate) constituie adevărate tabuuri lingvistice şi nu pot fi folosite în contexte blasfematorii (în înjurături, de exemplu, sau pur şi simplu ca interjecţii cu valoare afectivă amplificatoare), decât în urma unor transformări fonetice eufemistice, care să atenueze oarecum efectul blasfemator. În schimb, românii nu resimt nicio teamă faţă de aceşti termeni, pe care îi folosesc izolat sau, uneori, în combinaţii ce alcătuiesc un repertoriu aproape inepuizabil de înjurături. Ne propunem, în cele ce urmează, o trecere în revistă a câtorva termeni religioşi care nu constituie nici pe departe tabuuri pentru români. Am optat pentru un inventar alfabetic deoarece este mai uşor de consultat, dar şi pentru faptul că un clasament în funcţie de frecvenţa acestor termeni în înjurăturile românilor ar fi trebuit să facă obiectul unui adevărat studiu, care ar fi depăşit cu mult spaţiul unui articol.

Judecând după bogăţia extraordinară şi după varietatea mereu surprinzătoare a înjurăturilor româneşti putem spune fără teama de a greşi că apetenţa noastră pentru acest tip de manifestare lingvistică este un dat ancestral. Artur Gorovei, într-una din lucrările sale, menţiona această concepţie „virilă", înrădăcinată adânc în mentalul popular: „Băiatul care nu-i deprins să suduie măcar de mamă, se va însura cu mare greutate, că cică are mai multe coaste de femeie" [2]

Într-un extrem de interesant eseu dedicat *Imaginarului violent al românilor*, manifestat în presă (începând cu articolele lui Eminescu din ziarul *Timpul*, până la un studiu de caz dedicat oglindirii în presă a „mineriadelor"), Ruxandra Cesereanu identifica, în introducerea la capitolul *Imaginarul lingvistic*, nouă registre ale acestuia, al cincilea dintre ele fiind cel *religios* [3]. Acest registru, în mod mai mult decât justificat, nu putea lipsi dintre cele nouă identificate de autoare. Şi aceasta pentru că observaţiile din predica lui Antim Ivireanul (vezi mottoul acestui articol), nu sunt, din păcate, deloc lipsite de temei nici astăzi, când, paradoxal, peste 90 % dintre români se declară de religie ortodoxă!

Credinţă religioasă care, judecând după înjurăturile proferate oricând şi oriunde, după luarea în derâdere a aproape tuturor celor sfinte, de la divinitatea supremă, până la ultimul mormânt, credem noi că ridică un semn de întrebare.

Aşa cum am afirmat deja, inventarul care urmează nu este exhaustiv, e foarte posibil să fi omis câţiva termeni, dar credem că numărul acestora este, totuşi, nesemnificativ. Din

BDD-A3127 © 2010 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 21:59:34 UTC)

observațiile noastre, doi termeni religioşi par a fi scăpat de impetuoasa furie blasfematorie a românilor, e adevărat, unul doar pe jumătate…

Primul este **Crăciun** (personal, nu am întâlnit – a se citi „auzit"/„citit" – vreo înjurătură de genul „…tu-i Crăciunul mă-sii"!). Este puțin curios acest fapt întrucât cealaltă mare sărbătoare a ortodoxiei (şi nu numai!), **Paştele**, figurează la loc de „cinste" în topul înjurăturilor româneşti, disputându-şi primul loc cu numele divinității supreme (atât sub forma **Dumnezeu**, cât şi sub forma de plural **Dumnezei**, de parcă românul nervos ar vrea să ia în derâdere, să-şi manifeste violența verbală nu numai față de Dumnezeu unicul, atotputernicul, ci față de toți Dumnezeii posibili ai preopinentului său!).

Al doilea termen ocolit în înjurăturile românilor este **Isus Cristos**, din păcate doar pe jumătate, căci dacă, la fel ca în cazul primului termen menționat, nu am întâlnit o înjurătură de genul „…tu-ți Isusul/Isuşii mă-tii", nu la fel putem spune despre **Cristos/Cristoşi** (cu variantele **Hristos/Hristoşi**)! Acesta este prezent, alături de **Paşte** şi de **Dumnezeu/Dumnezei**, în cele mai multe dintre înjurăturile româneşti, fie singur, fie în orice combinație imaginabilă, cu oricare alt termen religios!

Violența verbală a românilor, manifestată nu numai față de cele sfinte (de exemplu, cea față de **mamă** ar merita, fără îndoială, un studiu separat!), dar practic față de orice – obiect, situație, ființă (vie sau moartă!) etc. – ne face să-i dăm crezare lui Mark Twain, care spunea: „When angry count to four; when very angry, swear." [4] Suntem, deci, un popor foarte nervos, care nu se mulțumeşte cu o banală interjecție eliberatoare a energiei negative acumulate, cu o exclamație de defulare, cum este deja învechita **Drace!** (sau, de ce nu, cu vreuna echivalentă a celebrei exclamații **Merde!** a francezilor, sau a nu mai puțin celebrei **Shit!** a anglofonilor).

De aceea, imaginarul lingvistic violent al românilor i-a determinat pe aceştia să-şi constituie, de-a lungul a secole de existență, un adevărat inventar de termeni ce se regăsesc în înjurături şi dintre care, cei religioşi, sunt următorii:

altar: Futu'i **altaru** mă'sii de când vine un negru în țara mea să'mi vorbească despre cât de rahat e poporu român? (drojdie.info) [5]

anafură: Futu-ți **anafura** mătii, ți-am zis să nu mai te repezi aşa neanunțat? (reactii.ro)

biserică: Îs numai io şi feciorul mieu. Ce putem face? **Biserica** mă-sii dă om prost, că i-am zis să se uite! (Vintilă-Ghițulescu, 2006: 108)

candelă: Candela mă-tii, ai să ajungi ca Chişoi, să dormi prin şanțuri! Se opri, suflând greu din cauza efortului, sau a furiei. (cronicarii.com)

cădelniță: Futu-ți **cădelnița** mamii măti de bou! (groups.google.com)

ceară: Au futu-ți **ceara** mă-ti de şmecheră care eşti tu şmecheră !!! (zoso.ro)

colivă: - Ce să fie boierule, crucea mă-sii dă osie, că să rupse tocma acu! Tu-i **coliva** mă-sii dă viață că pă ploaia asta şi-n frigu ăsta tot să stai să dregi la trăsură! (Vintilă-Ghițulescu, 2006: 107)

cristelniță: Nici n-apucase să sară din şaretă cînd unul dintre frații ei o apucase de ceafă, apoi taică-său apăruse din grajd cu ochi furioşi, înjurînd cu voce pițigăiată şi stridentă, încât Bojorina se gândi fulgerător că se auzise pînă la tecarul din poarta popii Zaharia: ***Cristelnița*** *mă-tii de fată!* (convorbiri-literare.dntis.ro)

Cristos: fii blestemat până-n străfundul Iadului, futu-ți **Cristosu'** mă-ti de jigodie (newsgroups.derkeiler.com)

Te audiez fără nici un avocat, băi, criminalule, futu-ți **Cristoşii** mă-tii! (stiri.rol.ro)

BDD-A3127 © 2010 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 21:59:34 UTC)

cruce: futu-ți **crucea** mă-tii de grecotei împuțit, cât crezi c-o să mai înghițim birurile? (gandul.info)

dumnecat [6]**:** Dă-o-n **dumnecatu'** ei de țară! (forum. paytv. ro)

Dumnecații măsii, iar e luni. (twisted-minds.com)

dumnescris [7]**:** M-a speriat să-mi stea inima, tu-i **dumnescrisu** mă-sii de animal. (mangalia-mea.ro)

De când **Dumnescrişii** mă-sii se politizează şi sănătatea? (euxiniu.weblog.ro)

dumnezeire: futu-ți marea mă-tii de gras şi **dumnezeirea** mă-tii de obez slinos, dar mai faci tu multe declarații care aduc numa ruşine şi mizerie asupra clubului şi**...** (international.prosport.ro)

Dumnezeu: El, maior sau colonel ce-l făcuseră peste noapte, când venea să dăm declarații, insista pe:
- A cui e, mă, Basarabia, futu-ți **Dumnezeul** mă-tii?
- Păi,... e-a noastră.
- Cum e-a ta, Hristosul tău de bandit?
Şi înjurăturile alea mă făceau să mă uit lung la el.
(literaturasidetentie.ro)

Atunci, pentru ce, **Dumnezeii** mă-sii a mai murit Piticul ăla la Târgovişte? (scribd.com)

grijanie: - Pentru că am fost deştept mă, eram cel mai bun la învățătură şi cel mai iute la horă nu ca tine futu-ți **grijania** mă-ti, că o dată îmi vin belelele, de pun dîrjala pe tin şi îți rup oasele de mă bagi în puşcărie. (agero-stuttgart.de)

groapă: Luate-ar dracu de oltean împuțit futu-ți **groapa** şi copii mă-tii de rahat cu 4 ochi. (renasterea. ro)

Hristos: Bă futu-ți altaru mă-tii, eu vroiam să-i explic frumos la om care e faza cu pătratele, dieta şi alte cele şi te bagi tu în **hristosu** mă-tii aici cu cunoştinte de mare culturist. (extreamcs.com)

Dute-n **hristoşii** mă-tii de handicapat că nu te-a băgat nimeni în seamă. (ndrey.com)

icoană: steliştilor nu veniți voi la Galați futu-vă'n **icoana** mamii voastre (sport.ro)

închinare: Futu-i **închinarea** mă-sii de viață! (gabrieladsavitsky.wordpress.com)

Aleluia, aleluia, aleluia şi „Amin", futu-vă **închinarea** creştinească cui v-a făcut parlamentari. (evz.ro)

înger: futu-ți **îngerii** mă-tii (hyperliteratura.reea. net)

lumânare: - M-ai bate, ai? - şuieră tatăl - m-ai bate, futu-ți **lumânarea** mă-tii de bețiv! (cronicarii.com)

moliftă: Cât timp a fost ministrul transporturilor ce **molifta** mă-sii a făcut?? (brainfuzion.wordpress.com)

mormânt: Bă futu-şi **mormântul** mă-tii de handicapat... melodia asta e chiar făcută de astfel de oameni tot pentru astfel de oameni. (youtube. com)

mort: Ce mă, futu-ți **morții** mă-ti nu ai loc de mine? (m.gandul.info)

naştere: Şi când se scoală, iar încins... futu-i **naşterea** mamii lui de împuțit ordinar! (ziarulde iasi.ro)

BDD-A3127 © 2010 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 21:59:34 UTC)

parastas: De la vodcă li se trage, futu-le-aş **parastasu'** mamii lor, vedea-i-aş pe toti deportaţi în Siberia… (moshe mordechai.wordpress.com)

pască: ...da mai taci odată, futu-ţi **pasca** mă-ti de ţigan borât astăzi şi mâine (newsgroups.derkeiler. com)

paşte: Paştele mă-tii de vagabond, ne-ai minţit că înveţi şi termini liceul, ţi-am plătit meditaţii şi tu nici măcar nu te-ai înscris la examen! (numisfera.ro)

pomană: Aşadar, cine-i eficient şi responsabil şi cine-i acolo doar de „futu-i **pomana**". (ziarulde sibiu.ro)

prescură: futu-ţi **prescura** mă-tii (forum.cumicu. ro)

sfânt: „Băga-mi-aş picioarele în **sfinţii** ăştia..." (revista 22.ro)

tămâie: „De ce-ai tăiat, mă, copacu', futu-ţi **tămâia** cui te-a ouat, de bou cu stea-roşie-n frunte?" (paulgoma. free.fr)

În afara termenilor care formează acest glosar, mai există câţiva pe care, cel puţin în ceea ce ne priveşte, nu i-am întâlnit separat în înjurături, ci numai în combinaţii, de exemplu, **adormire –** poate fi vorba de „moarte", sensul pe care acest termen îl are în limbaj bisericesc, dar şi de o mare sărbătoare religioasă, Adormirea Maicii Domnului (Sfânta Maria Mare), sărbătorită pe 15 august **–**, **arhanghel**, **biblie, evanghelie**, **maica precista**, **mucenic…**):

Futu-ti **biserica** şi **paştele** şi **adormirea morţilor** mă-tii. (bloguluteo.wordpress.com)

Pai să nu-i fuţi **Cristosul şi Adormirea** mă-sii? (mitza. net)

Bag (…)-n toţi **dumnezeii şi arhanghelii** maicilor măiculiţelor voastre de homosexuali năzdrăvani (…) (injuraturi.ro)

Futu-ţi **Cristosul Bibliei** mă-ti Constantine! Îţi place Biblia pt. că e gratis, ai? (newsgroups.derkeiler.com)

Bă, enoriaşilor! Futu-vă **paştele şi evanghelia** mamelor şi taţilor voştri! (Victor Rebengiuc, în filmul *Balanţa* - 1992, regia Lucian Pintilie)

futu-ţi **Cristosu şi Maica Precistă** şi femeia de servici care te-a învăţat să scrii mess-uri... (webloader.org)

Futu-ţi **cristoşii, sfinţii şi mucenicii** să ţi-i fut! Hai odată! (ralucone.wordpress.com)

Trebuie spus, de altfel, că aproape oricare dintre termenii menţionaţi mai sus poate forma nucleul unei înjurături, alături de un alt termen, sau chiar de mai mulţi, în funcţie de gradul de nervozitate al proferatorului, precum şi de imaginaţia sa, cu siguranţă! Vom cita în continuare doar câteva astfel de creaţii, în care întâlnim patru şi chiar cinci termeni religioşi (exemple cu doi sau cu trei termeni fiind cele de mai sus):

Măi Ghiţă Căcărează, măi, tot ca musca în curu' calului, **anafura, ceara, parastasul şi prescura**? (groups. google.com)

Aşa că ce le-aş ura eu preotilor e... Futu-vă **Altaru Biserica Cristosu Evanghelia Filoftea** [8] etc. de hoţi. Au buzunarele mai mari decât medicii iar oamenii ăia salvează vieţi. (alinamd.wordpress.com)

Ar mai fi multe observaţii de făcut, legate de exemplu de faptul că românii pot înjura, aşa cum am mai spus, absolut orice obiect care le creează (sau nu!) probleme:

BDD-A3127 © 2010 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 21:59:34 UTC)

Lumânarea s-a stins din nou şi atunci l-am auzit pe tata zicând: - Ei futu-ţi **lumânarea** mă-tii, îţi arăt eu ţie! (ioanabogdan.wordpress.com)

„Futu-i **Dumniezău'** ei de **funie**!", constata unul aburcat pe o movilă de pământ maro. Se opinteşte în cizme mai bine şi coşciugul coboară alene. (liviualexa. ro)

„Futu-i **Dumnăzău şi Marea** / Cui o mai făcut Ungarea..." (pro-saeculum.ro)

Futu-ţi **tehnologia** cui te-a făcut, **paştele** tău de **mizerie civilizată** şi **easy-access** ce eşti!! (paidece. blogspot.com)

- Nea Nicule, ai mai relatat, da-am uitat: Goiciu-i ăla de-a decapitat la unu' picioarele cu toporu'?
- Ăla, Marinică, futu-mi-l în **decapitare** pe mămicuţa lui dă fiară uădioasă şi săl-ba-ti-că, domnule! (paul goma.free.fr)

Păi futu-i **pehaşul** ei din gură de viaţă, dacă eram eu ministru, păi dacă nu le făceam un proces, la instanţe numai din uie, de să le meargă fulgii la toţi şmecherii de bagă reclame (…) (agonia.ro)

Mi-l şi imaginez pe bunic'miu uitându-se lung la mine, sta câteva secunde şi în stilu-i caracteristic imi spune: „Futu-ţi **cetania** mă-tii! De unde **soarele** mă-tii ai mai apărut şi tu?" (cupixul.wordpress.com)etc.

Sau poate ar trebui amintită o anume formă de economie sintagmatică prezentă uneori în înjurături (aceasta determinându-i pe utilizatori să folosească enunţuri cât mai succinte, cuvinte scurte etc.), ca în exemplul următor:

Ridică-te, futu-ţi '**mnezăii** mă-tii de criminală! (*Familia*, nr. 11-12/2008, p. 133)

În sfârşit, ar mai trebui remarcat şi faptul că în timp ce francezii sau canadienii din Québec au tendinţa de a eufemiza termenii religioşi pe care îi folosesc, în scopul de a atenua cumva efectul blasfemator al acestora [9], românii nu au astfel de preocupări. Singurul lor efort de atenuare a înjurăturilor este, uneori, fie absenţa totală verbului cu conotaţie sexuală provenit din lat. *futuere*, într-un anume tip de construcţii eliptice:

muncesc cinstit, îmi plătesc dările, în **crucea** mă-tii!! (gandul. info)

- Porc bătrân şi împuţit! **Grijania şi pomana** mă-sii! se apuca Nuţica să-l suduie cu foc. (zf.ro)

Sau, mai rău, se aruncă în gol de la parter! **Cristoşii şi** toţi **sfinţii**, stau la 4! Nu-i nimic, cobor pe scări! (bloguluflorescu. blogspot.com)

fie, printr-un fel de afereză, absenţa primei silabe a acestui verb (de aici, numeroasele variante de genul „…tu-ţi…", „…tu-le…"):

Moroşanu: „**Tu-i** mama ei de salsa, am dansat de nu mai pot!" (kombat.ro)

Săptămâna asta/viitoare, am de lucru, deci mă duc la vodafone şi le fac un scandal cât casa !… **tu-le** mama lor de hoţi! (mickelasblog.wordpress.com)

În concluzie, credem că dacă s-ar alcătui un clasament al diverselor popoare în funcţie de înjurăturile proferate, românii ar ocupa primul loc în ceea ce le priveşte pe cele… „sfinte", căci, după ştiinţa noastră, niciun alt popor, cel puţin nu european, nu manifestă un atât de nonşalant dispreţ faţă de termenii religioşi!

BDD-A3127 © 2010 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 21:59:34 UTC)

NOTE

[1] „La Dumineca Vameşului, cuvânt de învățătură", in *Didahii*, Litera, Chişinău, 1998, p. 29.

[2] În *Credinți şi superstiții ale poporului român,* ed. a II-a, îngrijită de Iordan Datcu, Editura „Grai şi Suflet – Cultura națională", Bucureşti, 1995, p. 223, *apud* Dan Horia Mazilu, *O istorie a blestemului*, Iaşi, Polirom, 2001, p. 250.

[3] Cesereanu, R., *Imaginarul violent al românilor*, Bucureşti, Humanitas, pp. 9-10.

[4] „Când eşti nervos, numără până la patru; când eşti foarte nervos, înjură."

[5] În toate exemplele care urmează am respectat ortografia autorilor, neintervenind decât în cazul unor erori evidente şi a căror menținere ar fi îngreunat înțelegerea textului respectiv.

[6] Un termen care nu există, după ştiința noastră, în niciun dicționar al limbii române actuale, dar este, totuşi, foarte des întâlnit în înjurături! În ceea ce priveşte etimologia sa, fără competența unui specialist, înclinăm spre a-l considera un cuvânt telescopat, sau ceea ce francezii numesc un „mot-valise", în a cărui „compoziție" ar putea figura „dumnezeu" - dar poate şi „duminică"/var. „duminecă" - , pentru partea de început, respectiv „dumicat" pentru ultima parte.

[7] Un alt termen care, la fel ca precedentul, este destul de des întâlnit în înjurături, dar care, de asemenea, nu figurează în vreun dicționar . Şi în cazul său, presupunem că este vorba de un cuvânt-valiză, compus din „dumnezeu" + „scris" (probabil, în sensul de lege „scrisă", de cuvânt al Domnului, adică de Biblie!).

[8] În 7 decembrie o prăznuim pe Sf. Muceniță Filoftea, de la Curtea de Argeş, ocrotitoarea Țării Româneşti; numele „Filoftea" se traduce prin iubitoare de Dumnezeu.

[9] De exemplu, folosirea de către francezi a cuvântului „bleu" pentru a înlocui numele „Dieu" – 'Dumnezeu' –, în construcții de genul „parbleu" (pentru „par Dieu" – 'pe Dumnezeu') sau „palsambleu" (pentru „par le sang de Dieu" – 'pe sângele lui Dumnezeu').

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

Cesereanu, Ruxandra (2003), *Imaginarul violent al românilor*. Bucureşti: Humanitas.

Familia (2008), Nr. 11-12, noiembrie-decembrie, Oradea.

Ivireanul, Antim (1998), *Didahii*. Chişinău: Litera.

Mazilu, Dan Horia (2001), *O istorie a blestemului*, Iaşi: Polirom.

Vintilă-Ghițulescu, Constanța (2006), *Evgheniții*. Bucureşti: Humanitas.

RÉSUMÉ

« LE SACRE» JURON OU PETIT INVENTAIRE DE TERMES RELIGIEUX A L'USAGE DES ROUMAINS FURIEUX

Pour les Français, ainsi que pour les Québéquois, les mots à signification religieuse (catholoque, dans les cas mentionnés) constituent de vrais tabous linguistiques ne pouvant être utilisés dans des contextes blasphématoires (dans des jurons, par exemple, ou purement et simplement dans des interjections à valeur affective amplifiée) qu'à la suite de certaines transformations phonétiques euphémistiques, qui attenuent en quelque sorte cet effet blasphématoire. En revanche, les Roumains n'éprouvent aucune crainte devant les termes en question qu'ils utilisent de manière isollée ou bien dans des combinaisons qui se constituent en un réprtoire de jurons poresque inépuisable. Nous nous proposons de passer en revue les termes religieux qui ne constituent pas de tabous pour les Roumains, en partant du nom de la Divinité suprême jusqu'à celui du plus humble „tombeau". La conclusion finale de notre article est qu'entre Dieu et le Diable, les Roumains craignent (ne serait-ce qu'apparemment) PLUTôt le dernier que le premier, alors que chez les Français et les Québéquois la crainte des choses saintes l'emporte.

Mots-clés *: juron, termes religieux, tabous linguistiques, Roumains.*

BDD-A3127 © 2010 Editura Europlus

Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 21:59:34 UTC)